ասան ոչինչ, բնիկացքում խուզանիները, բայց վարձակալներին ապաստանելիներից իմ գլխի Ալշանիկներին ևս գրամեկան խոստանեցեր ամենով վճարելուց իմ գլխի յարուցանել, բայց ինչպես ասացիր ոչխարներս ոչ միայն մեռան են նաև առաջարկությունները, այլ գրաստը կեր՝ պիտ. յանգիմանեցան պարտքի վարձ ու բոլորը, ասելով սայլ վերմունքդ բարեմիտ գաստիարակի գործ չէ»։

Պարոն խմբագիր, այս մի քանի նկատողություններս հետ ուղարկում եմ պատմելիս այն յուսալարությունքեան, որը պատուել եմ ես հայտարարելու և որից բնիկներդդ կարող է տեսնել թե այրելիք ասելուցն ի վերջ ինչ դրդեց Դ. Փարանիքեանցը և իր գործիք Դ. Փարանիքեանցը։

Ցաղս ունեմ որ գուցք ի սէր հրամարությունքեան կը հրատարակիք այդ։

Ս. Բեգ Նազարեանց

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսական կովկասեան Ֆիզիկատնտեսական ընկերությունքեան հրատարակությունքեան նպատակների և գործունեության տեսությունները (Отчеты Кавк. Общ. сельск. хозяйства. № № 11 и 12)։

—

«Մշակի» խմբագրությունքեան մէջ գտնվեալ հաստատվեցաւ մեռ 2000 բուրլ յոգուտ «Ընկերությունքեան»։ Իսկ եթէ հայտնենք այն 400 բուրլ, որ առաջարկեց Դաստուր գիւղացիները քիչ կանգնի երկու հազարից։ Ուրեմն այս գրեթէ յայտ ունենք որ ֆունդերնիս «Ընկերությունքեան» գոյութեան 2000 բուրլ։

—

Վերջը կը տպենք ԹԻՖԼԻՍԻ մէջ գտնվող Տնկարանքեան ուսումնարանի ուսուցիչներին նամակը։ Ընդունելով նրանց նուէրը յոգուտ Կ. Պոլսոյ «Հասարակաց ընկերությունքեան», մենք ֆունդնիս մի քան առաջարկեցինք։ Թիֆլիսում հրատարակվում են չորս հայոց պարբերական հրատարակությունքներ և շատ լաւ կը լինէր որ ազգությունքի բաժանությունքեան համար և գործը հեշտացնելու համար հրատարակությունքներից իւրաքանչիւրը յանձն առնի քիւրգաց հայերի մի ընկերությունքեան համար նուիրատուությունքներ հաւաքել։ «Մշակը» գլխաւորապես իրան նուիրել է «Արարատեան ընկերությունքեան» համար տեսակ-տեսակ նուիրատուությունքներ հաւաքելու։ Քիչ չէ հրատարակվում ընդունել նուիրատուությունքներ և մեր ընկերությունքեանցի համար։ Բայց եթէ մեր մեր մեր հայոց հայ հրատարակությունքների իւրաքանչիւրը հաստատ կարող է և կը յաջողանի քիչ որ ընկերությունքեան համար պիտի ուշնասի, այն ժամանակ մենք կը նուիրենք մեզ մերձայն «Արարատեան ընկերությունքեան» գործին։

—

Մեզ գրում են ՋԱԼԱԼ-ՕՂԼՈՒ։ «Մի քանի ժամանակից ասուած ասվելությունքեան է մեզ ասուած մի քանի ծառայող պարոնների մէջ, որոնք ազգությունքեամբ հայ չեն, բայց որոնք հասկանում են հայերէն, քիչ չը գիտեն խոսելու և գրել մեր լեզուով, հաւաքվել հայոց յշխանների մէջ և բարձրանալ կարելոյ տալ «Մշակը»։ Ահա պարոնները իրանց մէջ փոց են հաւաքում և ասում են «Մշակը» բերել տալ։»

—

Դիմում ենք մեր ԹԻՖԼԻՍԻ բարեկամներին, որոնք հաճախում են «Մշակին» խնդրելով նրանց որ ուշադրեն ասուածին մասին մեր լրագրիը ԹԻՖԼԻՍում, որոնց նա հաճախակով չատ քիչ տասը բաղդրվանիներ ունի. քան քիչ գաւառական գաղութներից մի քանիսների մէջ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

—

«Journal officiel» լրագիրը մի քանի հրամանագրություններ և հրատարակիչ, որոնք բոլորն ի միասին յայտնում են, որ լուսաւորությունքեան նախարարը պիտոյ իր նոր պաշտօնը։ Նոր մինիստրի նշանակվելով, ժողովրդական լուսաւորությունքեան գլխաւոր վարչությունքեան մէջ մի քանի նշանաւոր փոփոխություններ եղան. այդ փոփոխությունների հետ միասին, Փարիզի ձեմարանի առաջնորդին և փոխարինացու Լուսաւորությունքեան նախարարությունքեան մէջ եղած վերջին փոխությունքներից մէջը դադրեցաւ։

Հաստատվում են որ «Journal officiel» լրագիրը այս օրերս մի հրամանագրով կը հրատարակի, որի գլխաւորապես նշանաւոր փոփոխությունները պիտոյ է լինեն բանակի գլխաւոր հրամանատարների մէջ։ Ասվելը փաստ են տալիս որ. Դրեֆիին, որ նա պայդպես եռանդ. գով օգտաւ է քաղաքում իր իշխանությունքներից։ Գ. Դրեֆի ժողովրդի այն նեղությունները, որոնց եկել ասվեն խուսափելու հանգամանքները հատասարապես չեն հասնիրում, գոնվ մեծ ուշադրությունքամբ են վերաբերվում գեղի գրաս ունենալու հարցը։ Գ. Դրեֆի առ հասարակ մեծ պատիւ է բերում իր հայրենիքի հասարակական գործերին, և քիչ իր բարձր պաշտանին. բոլոր լրագրները պատով ցանկանում են, որ նա բոլոր իր իշխանությունքեան ժամանակ այդպես գործունեայ, անխոնջաջան և ճանաչանք ստացողաստ լինի։

Մաք-Մահոնը վերջապես անգամ-փոխվեցաւ և Էլսասեան պաշտոնից. Դրեֆի շատով կը գնայ այնտեղ։ Մի քանի որ առաջ Լեան Դամբետտա գնաց Դրեֆիի մոտ, և, այնտեղ բնակելով իր այցառությունը, ասաց որ նա պաշտոնապես այցելություն կանել հանձնարարված նախագահին, երբ նա Էլսասեան պատրաստ կը անգամ-փոխվի։ Գ. Մարակը, որ անձնական նախագահ է, այս օրերս գնացել է Լիւքսեմբուրգեան պատրաստ. ասում են որ նրա այցելությունքեան նպատակն այն է, որ նա կամենում է անել քիչ ստրգեցք անձնական ժողովների հանար յարմարաւոր գարնանային քիչ ու, որովհետև գիտաւորություն կայ, որ անձնական Փարիզ փոխադրվի։ Դեռ Լիւքսեմբուրգեան պատրաստ չը գնացած, գ. Մարակը ցանկել էր Դամբետտային, որ նա Բուրբոնեան պատրաստի գահընկալներից մեկը անձնական ժողովների նուիրել։ բայց այս միտքին նրան մերժեց այդ։

ԹՈՒՐՔԻԱ

—

Կ. Պոլսի «Turquie» ֆրանսիական լրագիրը հաղորդում է որ հայ անուանի անձնորից բաղկացած մի պատգամաւորություն նորընտիր նախարարաց մեծ. վեզիրին։ Պատգամաւորությունը յայտնվում մեծ. վեզիրի ուշադրությունը գործերից այն իրողությունքեան վրա, որ ասանենան կայսերական հասարակությունը գեռ ևս ոչինչ վճռ չի կայացրել հայոց Կ. Պոլսի պատրիարքի իր պաշտանից ասուած հրամայման խնդրի մասին և այդ պատճառով հայոց հանգիստի գործերը գանվում են կասեցեալ անկարգ գրությունքեան մէջ և ասելի էլ խանգարվում են անհանգստացնող գաղափարքեան լուրերի պատճառով, հանուանդ հայաստանի նեղյալ գաւառներից անգամ-ոչ ասուցող անհիմար անգիտությունների պատճառով։ Մեծ. վեզիրը հանգստացրեց պատգամաւորությունը, յայտնելով նրան որ մի նոր խառն յանձնաժողով, որ բաղկացած կը լինի հայերից և մահմեդականներից շատով ուղարկվելու է Հայաստան, անելի վրա հանգամանքները հետազոտելու համար և որ անկասկածելի հարկաւոր միջոցներ է գործ դնում, որպես զի ասանենան բոլոր հրամանները վերջապես իր պաշտանները։ Վերջապես մեծ. վեզիրը յայտնեց ցանկությունն, որ նոր պատրիարքը յետ առնի իր հրամայությունը և որ շարունակի P. Դուրը ֆրանսիական և հայասան ուղղվելով խառն յանձնաժողովի հետ բանակցություններ սկսելու համար։

Գերմանական «Weser-Zeitung» լրագիրը կարդում ենք հետևեալը։ «Թիւրքաց հայասանից ստացուած հասած հաստատ հաղորդություններից իմանում ենք որ դրությունը հայաստանում շատ գոհացուցիչ չէ։ Գրգռանանների մի մասը որ ուսանների հետ գաղտնի հետ, դարձ չարաբաղձ յոյսերը գուցէ չիրագործվեցան, այնու ամենայնիվ վերջացան իրենց հայրենիքը։ Ուսանող ազգեցանները Կրդու մի մէջ բարձրանում են սեր ֆոգեր դարձնել հայերի հետ, երբի այն յոյսով որ ապագայում քիչ։ Հանգամանքներում Դրանց մէջ գտնվեցան գաներ։ Անգլիական ազդեցությունը ավելանում են, ասելիչ ֆոգեցի, հաշտանցնել հայերին իրանց ազգեցությունքեան վերջ հետ։ Դրամական մի քանի գաղութներ գանվեցան